

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0518U002564

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-11-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Левченко Наталія Микитівна

2. Levchenko Nataliia

Кваліфікація: к. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.01.01

Назва наукової спеціальності: Українська література

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 06-11-2018

Спеціальність за освітою: українська мова та література

Місце роботи здобувача: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, 29, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.178.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 05417265

Місцезнаходження: вул. Михайла Грушевського, 4, м. Київ, Київська обл., 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, 29, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 17.09.91

Тема дисертації:

1. Біблійна герменевтика в давній українській літературі.
2. Biblical hermeneutics in ancient Ukrainian literature.

Реферат:

1. Вперше у вітчизняній медієвістиці здійснена спроба комплексного вивчення місця й ролі біблійної герменевтики у творах давньої української літератури X – XVIII століть. У чотирьох розділах розглянуто наступні питання: проаналізовано біблійну герменевтику як об'єкт історико-літературних студій, простежено шлях становлення і розвитку біблійної герменевтики як науки, встановлено рівень вивчення біблійної герменевтики в українському літературознавстві, простежено шляхи запозичення та етапи розвитку біблійної герменевтики в українській перекладній та оригінальній літературі старокиївської доби. Біблійну герменевтику в полемічній та бароковій літературі представлено як синтез східної та західної герменевтичних шкіл з урахуванням засад античної та юдейської риторики, проаналізовано рецепцію західної чотирисенсової біблійної герменевтики українською полемічною літературою на прикладі творчості представників контрверсійних конфесій Мелетія Смотрицького та Іова Заліза з боку православ'я та Петра Скарги та Іпатія Потій з боку католицизму. Було проаналізовано ієрофанію біблійного образу каменю в

українській бароковій літературі за принципом герменевтичного кола, вивчено способи застосування чотирисенсової методи біблійної герменевтики у творах Стефана Яворського, Дмитра Туптала, Івана Максимовича, Василя Суразького та рівня впливу на неї ісихазму. Було розглянуто твори Феофана Прокоповича як приклад буквальної екзегези і його ухилення від традиційної в українській бароковій літературі чотирисенсової біблійної герменевтики під впливом протестантизму. Як альтернатива буквалізму Феофана Прокоповича в дослідженні вивчається алегорична екзегеза Григорія Сковороди.

2. For the first time in the Ukrainian medieval studies an attempt was made to comprehensively study the place and role of biblical hermeneutics in the works of ancient Ukrainian literature of the 11th - 18th centuries. The issues of the formation, development and functioning of biblical hermeneutics in ancient Ukrainian literature are considered in four sections of the paper. Biblical hermeneutics is analyzed as the object of historical and literary studies. The paper studies the formation and development of biblical hermeneutics as a science. The level of study of biblical hermeneutics in Ukrainian literary studies has been established. The ways of borrowing and stages of the development of biblical hermeneutics in the Ukrainian translation and original literature of the Old Testament period are explored. The first translations of the Bible are described as the first stages of the development of its exegesis. The works of translated Old Kyiv literature are outlined through the prism of biblical hermeneutics. Their influence on the further development of the original Old Kiev literature is investigated. The paper defines that two main methods of biblical hermeneutics, literary and allegorical, formed in the first theological schools, were brought to Kyiv Rus along with translated literature. First of all, the author connects this process with patristics, where the theologians, on the one hand, outlined the literal method of exegesis (Antiochian school), on the other hand, with allegorical interpretation of Scripture (Alexandrian school), and on the third hand, the synthesis of two opposing exegetical methods (the Cappadocia school), within which the literal sense of reading the Bible was allowed, as well as a symbolic meaning when it was about biblical parables, riddles, dark places, etc.; with translated tales and novels, where the interpretation of the Bible vanished in the form of allusions, paraphrases and allegorical figures. The results of the study suggest that the use of Biblical hermeneutics in the original genres of ancient Kyiv literature is the first stage of its development even in the absence of its scientific and theoretical basis in the ancient Ukrainian literature of the 11th-13th centuries. Biblical hermeneutics in polemical and baroque literature is presented as a synthesis of eastern and western hermeneutic schools, taking into account the basics of ancient and Jewish rhetoric; the reception of Western four-part biblical hermeneutics with Ukrainian polemical literature is analyzed on the example of creativity of the representatives of controversial confessions by Meletii Smotrytskyi and Iov Zaliza from the side of Orthodoxy, Petro Skarha and Ipatii Potii by Catholicism. The study revealed that in the structure of biblical hermeneutics, Ukrainian writers-polemists from the Orthodox, Catholic and unicameral churches favoured noematics and heuristics, showing a special attitude to language as a sign system, given that during the interpretation of the Bible it was not enough to use the linguistic sign as the name of a thing. With its help it was also necessary to transmit the *sensus plenior* discovered in Scripture. This study demonstrates that the final stage of the development of biblical hermeneutics in the ancient Ukrainian literature was the Baroque era, which united in itself the traditions of the Middle Ages and the Renaissance

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ушкалов Леонід Володимирович
2. Ushkalov Leonid Volodymyrovych

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Александров Олександр Васильович
2. Aleksandrov Oleksandr

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пелешенко Юрій Володимирович

2. Peleshenko Yuriy Volodymyrovych

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Матушек Олена Юріївна

2. Matushek Olena Yuriyivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Антофійчук Володимир Іванович

2. Antofiychuk Volodymyr

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Жулинський Микола Григорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Жулинський Микола Григорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.